

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 477/2015-57

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. apríla 2016 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej, zo sudkyne Ivetty Macejkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Sergeja Kohuta v konaní o sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátskou kanceláriou Viktória Hellenbart, advokátska kancelária s. r. o., Martina Rázusa 146/23, Lučenec, v mene ktorej koná konateľka Mgr. Viktória Hellenbart, ktorou namietali porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 Co 189/2012 z 26. marca 2013, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 Co 189/2012 z 26. marca 2013 p o r u š e n é b o l o .

2. Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 Co 189/2012 z 26. marca 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

3. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 709,92 € (slovom sedemstodevät' eur a deväťdesiatdva centov), ktorú j e Krajský súd v Banskej Bystrici p o v i n n ý zaplatiť na účet jej právneho zástupcu advokátskej kancelárii Viktória Hellenbart, advokátska kancelária s. r. o., Martina Rázusa 146/23, Lučenec, v mene ktorej koná konateľka Mgr. Viktória Hellenbart, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. marca 2015 faxom doručená a originálom 4. marca 2015 doplnená sťažnosť sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Lučenec (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 C 117/2009 zo 17. februára 2012, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 Co 189/2012 z 26. marca 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 306/2013 z 8. decembra 2014 (ďalej aj „namietané rozhodnutia“).

2. Z obsahu sťažnosti a predložených príloh vyplynulo, že k zásahu do základného práva sťažovateľov vlastniť majetok garantovaného v čl. 20 ústavy malo dôjsť primárne vydaním notárskeho osvedčenia č. Nz 41/1996 z 21. februára 1996 (ďalej len „notárske osvedčenie“) na notárskom úrade notárky [REDAKOVANÉ], ktorým bol podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb. o úprave niektorých vlastníckych vzťahov

k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 293/1992 Zb.“) osvedčený vstup do dobromyseľnej držby [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaní“), čo sa týka nehnuteľností zapísaných na [REDAKOVANÉ] pre katastrálne územie Kalonda, kde žijúcou spoluvlastníčkou (v podiele 1/2) a súčasne držiteľkou nehnuteľností bola v čase vydania osvedčenia žijúca právna predchodkyňa sťažovateľov [REDAKOVANÉ]. Sťažovatelia uvádzajú: *«Zákon číslo 293/1992 Zb. o úprave NIEKTORÝCH vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam sa vzťahuje len, ako sa uvádza v § 1 zákona s uvedením „účel zákona“, na a) úpravu podmienok a postup pri zápise neevidovaných vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam vyskytujúcich sa na území Slovenskej republiky do evidencie nehnuteľností podľa osobitných predpisov, b) zmiernenie niektorých majetkových krívd.*

Postup podľa tohto zákona v situácii, na akú poukazujú sťažovatelia, kedy sa u nehnuteľností na [REDAKOVANÉ] pre katastrálne územie a obec Kalonda nejednalo o neevidované vlastnícke vzťahy (na liste vlastníctva boli v čase vydania osvedčenia uvedení žijúci vlastníci, ktorí predtým riadne nadobúdali vlastnícke práva dedením a právnymi úkonmi a nehnuteľnosti riadne držali) ani o nápravu majetkových krívd, bol protiústavný, a bol nelegitímnym zásahom do vlastníckeho práva sťažovateľov.»

3. Sťažovatelia sa žalobou domáhali určenia, že nehnuteľnosti zapísané na [REDAKOVANÉ] v katastrálnom území Kalonda patria do dedičstva po nebohej [REDAKOVANÉ], ich právnej predchodkyňi. O ich žalobe po prvýkrát rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 5 C 117/2009 z 15. februára 2010 tak, že ich žalobe vyhovel a určil, že nehnuteľnosti zapísané na [REDAKOVANÉ] v katastrálnom území Kalonda patria do dedičstva po nebohej [REDAKOVANÉ]. Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k záveru, že listina notárskej zápisnice nespôsobilá prechod vlastníckych práv. Okresný súd zistil, že podľa § 3 ods. 2 prvej vety zákona č. 293/1992 Zb. v znení zmien a doplnkov platných k 30. novembru 2000 možno osvedčenie vydať len pre držiteľa nehnuteľnosti. Z notárskej zápisnice podľa záverov okresného súdu nevyplývalo, kto je držiteľom sporných nehnuteľností, pričom z dokazovania vykonaného okresným súdom vyplynulo, že žalovaní v čase spisovania notárskej zápisnice v roku 1996 ani v nasledujúcich 10 rokoch neboli držiteľmi sporných nehnuteľností a tieto neužívali.

V konaní nebol podľa okresného súdu preukázaný žiaden právny titul nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu [REDACTED] zo sporných nehnuteľností v prospech žalovaných, preto musel okresný súd uzavrieť, že 1/2 nehnuteľností vedených na [REDACTED] v katastrálnom území Kalonda patrí do dedičstva po poručiťke [REDACTED] a tento jej spoluvlastnícky podiel na žalovaných neprešiel.

4. Po podanom odvolaní na druhom stupni rozhodoval krajský súd, ktorý uznesením sp. zn. 17 Co 68/2010 z 29. júla 2010 rozsudok okresného súdu sp. zn. 5 C 117/2009 z 15. februára 2010 zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Podľa odvolacieho súdu sa súd prvého stupňa nevysporiadal správne s otázkou účinkov notárskeho osvedčenia vyhlásenia o vydržaní. Odvolací súd zo spisu zistil, že žalovaný ([REDACTED]) si dal vo svoj prospech zapísať vlastnícke právo k spoluvlastníckemu podielu [REDACTED] (podiel 48/96, t. j. 1/2 vo vzťahu k celku) na základe notárskeho osvedčenia vydaného ešte podľa § 63 zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení účinnom do 30. novembra 2000, podľa ktorého notár v notárskej zápisnici o osvedčení vyhlásenia o vydržaní vlastníctva k nehnuteľnosti iba spísal vyhlásenie účastníka k zákonom ustanoveným podmienkam vydržania, okolnostiam, dobe a nepretržitosti držby nehnuteľnosti, ale neskúmal, či žiadateľ skutočne vlastnícke právo vydržal, ako sa to skúma podľa § 63 súčasného Notárskeho poriadku. Odvolací súd teda dospel k záveru, že podmienky spísania osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vyžadované v tom čase platným Notárskym poriadkom boli v tomto prípade splnené. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 293/1992 Zb. bol do evidencie nehnuteľností ako vlastníkom nehnuteľnosti zapísaný žalovaný ([REDACTED]) s tým, že ak do 10 rokov odo dňa zápisu do evidencie nehnuteľností podľa odseku 1 neuplatní na súde vlastnícke právo k nehnuteľnosti iná osoba, stáva sa osoba zapísaná z osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníkom zapísanej nehnuteľnosti na základe vydržania podľa § 134 Občianskeho zákonníka. Zákonom č. 393/2000 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb. o úprave niektorých vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov, boli ustanovenia § 2 až § 9 zákona č. 293/1992 Zb. vypustené, no podľa záverov krajského súdu táto zmena nemá žiaden vplyv na postavenie žalovaného ([REDACTED]), ktorému 10 rokov od vyhlásenia o vydržaní plynula vydržacia lehota.

Odvolací súd svoje závery v odôvodnení podporil aj judikátom najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 82/98 z 27. januára 1999, podľa ktorého sa vlastník alebo spoluvlastník nehnuteľnosti môže brániť určovacou žalobou na súde, že u osoby domáhajúcej sa vydania osvedčenia o vyhlásení o vydržaní vlastníckeho práva nie sú splnené podmienky na vydanie osvedčenia o držbe nehnuteľnosti podľa zákona č. 293/1992 Zb. Okresný súd podľa odvolacieho súdu žalobu z týchto hľadísk neposudzoval, preto jeho rozsudok zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie, aby okresný súd zistil, kedy bol žalovaný (██████████) zapísaný na ██████████ ako oprávnený držiteľ, kedy začala plynúť 10-ročná lehota na zmenu oprávneného držiteľa na vlastníka nehnuteľností a či bola žaloba podaná pred uplynutím tejto lehoty.

5. Okresný súd následne v poradí druhým rozsudkom sp. zn. 5 C 117/2009 zo 17. februára 2012 (napadnuté rozhodnutie) rozhodol tak, že žalobu sťažovateľov zamietol. Z dokazovania vykonaného okresným súdom vyplynulo, že žalovaný (██████████) bol na základe notárskej zápisnice č. Nz 41/1996 vedený ako podielový spoluvlastník sporných nehnuteľností v podiele 149/192 na ██████████ vyhotovenom 18. septembra 1997 a žaloba žalobcov (sťažovateľov) bola podaná na okresnom súde až 11. júna 2009, t. j. po uplynutí 10-ročnej lehoty upravenej v ustanovení § 2 ods. 2 zákona č. 293/1992 Zb. v znení účinnom do 30. novembra 2000.

Na základe odvolania sťažovateľov vo veci opätovne rozhodoval krajský súd, ktorý rozsudkom sp. zn. 17 Co 189/2012 z 26. marca 2013 (napadnuté rozhodnutie) rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny.

Sťažovatelia podali proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 17 Co 189/2012 z 26. marca 2013 dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Cdo 306/2013 z 8. decembra 2014 (napadnuté rozhodnutie) tak, že ho odmietol ako procesne neprípustné [§ 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku] bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

6. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov vlastníť majetok, ktoré je zaručené v čl. 20 ústavy, sťažovatelia uvádzajú:

«Záverov súdov, zjednodušene zhrnuté tak, že notár nie je oprávnený preverovať pravdivosť tvrdení účastníkov pri vydávaní notárskeho osvedčenia a poukaz na uplynutie 10 ročnej prekluzívnej lehoty, v ktorej sa mohli sťažovatelia domáhať nápravy, sú protiústavným zásahom do práva sťažovateľov vlastníť majetok...

Keďže žalovaní v súdnych konaniach ([REDACTED] a [REDACTED]), ani v čase vydania notárskeho osvedčenia, ani v čase podania žaloby na súd a ani v čase podania tejto sťažnosti neboli držiteľmi nehnuteľností, o ktorých tvrdili, že sú ich dobromyseľnými držiteľmi, súd poskytol právnu ochranu takým právam, ktoré nemohli byť pre rozpor so zákonom ani nadobudnuté a ani nejestvovali a nejestvujú, ich existencia je len nepravdivo tvrdená. Takýto postup súdov je protiústavný !!!

... Práva od začiatku nadobudnuté neplatne, nemožno konvalidovať uplynutím času! V zmysle ustanovenia § 100 ods.2 Občianskeho zákonníka sa premlčujú všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva, čo je pretavením ústavného práva podľa článku 20 ÚS SR, a odňatie možnosti ochrany porušenému vlastníckemu právu zo strany súdov s poukazom na uplynutie lehoty uvedenej v osobitnom zákone, upravujúcom osobitné právne vzťahy, je interpretáciou práva v rozpore s Ústavou SR a popretím § 100 ods.2 Občianskeho zákonníka.

V právnom štáte, je od vlastníka možné očakávať len také „bdele“ správanie, ktoré smeruje k ostražitosti pred legitímnymi zásahmi do jeho práva, ktoré sú zákonom predpokladané (právny úkon, vyvlastnenie) a nie pred zásahmi nelegitímnymi, zneužívajúcimi právo. Počínanie údajných dobromyseľných držiteľov, ktorí vlastníčku, susedu, neinformovali o úmysle dať si osvedčiť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, kde je zapísaná ako spoluvlastníčka, nežiadali jej vyjadrenie, ani súhlas, po dosiahnutí zápisu dobromyseľnej držby na list vlastníctva sa počas plynutia 10 ročnej vydržacej lehoty držby vôbec neujali, o nehnuteľnosť sa nezaujímali, výlučnou držiteľkou až do svojej smrti bola právna predchodkyňa sťažovateľov a následne sťažovatelia, ktorí na mieste kde je nehnuteľnosť majú trvalý pobyt a jedná sa o ich rodičovský dom, teda tu neboli okolnosti, ktoré ju mohli viesť k podozreniu, že jej vlastnícke právo by bolo akýmkoľvek spôsobom ohrozené...

Pokiaľ sa súdy zaoberali plynutím tejto doby, nemohli opomenúť fakt, že pôvodná vlastníčka, právna predchodkyňa sťažovateľov [REDACTED] v priebehu údajnej

vydržacej doby umrela pred dovŕšením 10 ročnej lehoty, preto v čase dedenia patrila tento majetok do majetku poručiťa a nebol dôvod na to, aby ho sťažovatelia, ako právni nástupcovia nezdedili.»

7. Vzhľadom na už uvedené sťažovatelia zastávajú názor, že bolo porušené aj ich základné právo garantované čl. 46 ústavy, t. j. právo na spravodlivý súdny proces, pretože za spravodlivý súdny proces nie je možné podľa nich považovať postup, pri ktorom súdy aplikujú a interpretujú právne predpisy tak, že tým porušujú ústavné právo vlastniť majetok a právo prístupu k súdnej ochrane. Súdnu ochranu neposkytol sťažovateľom ani najvyšší súd, keďže ich dovolanie bolo odmietnuté.

8. Sťažovatelia zároveň argumentujú, že postupom krajského súdu, ktorý ako odvolací súd pri rozhodovaní o v poradí prvom odvolaní sťažovateľov nemal uznesením sp. zn. 17 Co 69/2010 z 29. júla 2010 rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, ale mal rozhodnutie súdu prvého stupňa zmeniť. Tým, že tak neurobil, znemožnil tak sťažovateľom možnosť obrátiť sa dovolaním na najvyšší súd na účely preskúmania argumentácie odvolacieho súdu, ktorú v odôvodnení uznesenia sp. zn. 17 Co 69/2010 z 29. júla 2010 krajský súd použil.

9. V súlade s už uvedeným sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Sťažovatelia sa po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie domáhajú vydania nálezu, že

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo 5 C 117/2009 zo dňa 17.02.2012 a Rozsudkom z Krajského súdu v Banskej Bystrici číslo 17 Co 189/2012 zo dňa 26.03.2013 boli porušené práva sťažovateľov garantované článkom 20 a článkom 46 Ústavy Slovenskej republiky.

Sťažovatelia sa domáhajú zrušenia Uznesenia Najvyššieho súdu SR číslo 3 Cdo 306/2003 zo dňa 08.12.2014 a Rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici číslo 17 Co 189/2012 zo dňa 26.03.2013 a vrátenia veci na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Sťažovatelia pre prípad úspechu uplatňujú náhradu trov konania na odmene splnomocneného advokáta na podanie tejto sťažnosti určenej podľa vyhlášky číslo 655/200 4 Z. z. v platnom znení.“

10. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 477/2015-26 z 30. septembra 2015 prijal sťažnosť sťažovateľov na ďalšie konanie v časti, ktorou namietali porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 Co 189/2012 z 26. marca 2013. Sťažnosť sťažovateľov vo zvyšnej časti odmietol.

11. Na výzvu ústavného súdu sa k predmetu konania pred ústavným súdom vyjadril predseda krajského súdu, ktorý v podaní doručenom ústavnému súdu 10. decembra 2015 citoval z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu sp. zn. 17 Co 189/2012 z 26. marca 2013 a v podstatnom uviedol: *„Krajský súd je toho právneho názoru, že v prejednávanej veci rozhodol nezávisle a nestranne, na základe riadne zisteného skutkového stavu, pričom vychádzal výlučne dôkazov, ktoré tvoria súčasť spisového materiálu a svoje skutkové zistenia právne zdôvodnil.“*

Krajský súd zároveň oznámil, že súhlasí s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania, a navrhol, aby ústavný súd rozhodol, že *„právo sťažovateľov vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/189/2012-287 z 26. marca 2013 porušené nebolo“*.

12. Ústavný súd listami z 8. decembra 2015 podľa § 51 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upovedomil [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktorí boli v konaní, v ktorom bolo vydané právoplatné rozhodnutie, ktorým malo dôjsť k porušeniu základných práv a slobôd sťažovateľov, v procesnom postavení žalovaných. Listy boli obom doručené 16. decembra 2015, no ani jeden svoju možnosť vyjadriť sa nevyužil.

13. Ústavnému súdu bolo 18. januára 2016 v predmetnej veci doručené podanie sťažovateľov k vyjadreniu krajského súdu. Sťažovatelia uviedli, že zotrvávajú na svojej

písomnej argumentácii, ktorou odôvodnili podanie sťažnosti, a vyjadrili svoj súhlas s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania.

14. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania upustil podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

15. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

16. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

17. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

18. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

19. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, v náleze vysloví, ktoré základné právo alebo sloboda a ktoré ustanovenie ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy sa porušili, a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa základné právo alebo sloboda porušili.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

20. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 293/1992 Zb. na základe osvedčenia notára vydaného za podmienok uvedených v tomto zákone sa v evidencii nehnuteľností zapíše za vlastníka nehnuteľnosti osoba uvedená v tomto osvedčení.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 293/1992 Zb. ak do 10 rokov odo dňa zápisu do evidencie nehnuteľností podľa odseku 1 neuplatní na súde alebo v konaní o pozemkových úpravách vykonávaných z dôvodu usporiadania vlastníckych a užívacích pomerov vlastnícke právo k nehnuteľnosti takto zapísanej iná osoba, stáva sa zapísaná osoba vlastníkom zapísanej nehnuteľnosti na základe vydržania; to platí aj pre prípad, keď nehnuteľnosť v tejto lehote bola prevedená na inú osobu, než ktorá je uvedená v osvedčení.

Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 293/1992 Zb. po dobu uvedenú v odseku 2 má osoba zapísaná v evidencii nehnuteľností alebo nadobúdateľ zapísanej nehnuteľnosti postavenie oprávneného držiteľa.

21. Podľa § 3 ods. 2 prvej vety zákona č. 293/1992 Zb. osvedčenie možno vydať len pre držiteľa nehnuteľnosti.

22. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

23. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy má každý právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

24. Podstatou sťažnosti sťažovateľov v rozsahu, v akom bola ich sťažnosť prijatá ústavným súdom na ďalšie konanie, je tvrdenie, že namietaným rozhodnutím krajského súdu bolo porušené ich základné právo vlastníť majetok garantované čl. 20 ods. 1 ústavy a základné právo na súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1 ústavy. Sťažovatelia tvrdia, že krajský súd nesprávne aplikoval právnu úpravu na zistený skutkový stav, že nenastala

právna skutočnosť, na základe ktorej by sa žalovaní mohli stať vlastníkami sporných nehnuteľností, že nemohli byť splnené podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, keď nebola splnená základná podmienka vydržania, ktorou je držba. Krajský súd podľa sťažovateľov nesprávne aplikoval ustanovenia zákona č. 293/1992 Zb. na ich právnu situáciu. Postup, ktorým žalovaní mali nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti, je podľa nich protiústavný a predstavuje nelegitímny zásah do vlastníckeho práva sťažovateľov. Sťažovatelia v sťažnosti zdôraznili, že práva od začiatku nadobudnuté neplatne nemožno konvalidovať uplynutím času. Zároveň zdôraznili aj skutočnosť, že právna predchodkyňa ██████████ umrela v priebehu údajnej vydržacej doby pred uplynutím 10-ročnej lehoty, a preto ak v čase smrti tento majetok patril do majetku poručiteľa, nebol dôvod na to, aby ako právni nástupcovia nehnuteľnosti nezdedili.

25. V prvom rade je potrebné uviesť, že tvrdenia sťažovateľov, ktorými odôvodňovali v rámci svojej sťažnosti porušenie svojich práv aj uznesením krajského súdu sp. zn. 17 Co 69/2010 z 29. júla 2010, ktorým došlo k zrušeniu v poradí prvého rozsudku okresného súdu sp. zn. 5 C 117/2009 z 15. februára 2010, považuje ústavný súd len za súčasť argumentácie. Sťažovatelia toto porušenie odôvodňovali tým, že krajský súd mal v tomto štádiu konania prvostupňové rozhodnutie zmeniť, a tým umožniť sťažovateľom podať procesne prípustné dovolanie.

Ústavný súd je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný petitom sťažnosti (návrhom na rozhodnutie) a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ kvalifikovane zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Ústavný súd vychádzajúc z § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde a s poukazom na svoju viazanosť petitom sťažnosti sa preto zaoberal sťažnosťou iba v tom rozsahu, ako ju sťažovatelia vymedzili v petite svojej sťažnosti v rámci požadovanej ústavnej ochrany a v akom ju ústavný súd pri predbežnom prerokovaní prijal na ďalšie konanie, teda len v rozsahu namietaného porušenia označených základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy odvolacím rozsudkom krajského súdu sp. zn. 17 Co 189/2012 z 26. marca 2013.

26. Vzhľadom na obsah ústavnej sťažnosti ústavný súd preskúmal namietaný rozsudok krajského súdu sp. zn. 17 Co 189/2012 z 26. marca 2013. Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku v podstatnom uviedol:

„Po preskúmaní veci odvolací súd uvádza, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne. Okresný súd v súlade s pokynmi odvolacieho súdu uvedenými v uznesení č. k. 17 Co 68/2010 - 157 zo dňa 29. 07. 2010, ktorým odvolací súd prvý rozsudok okresného súdu v uvedenej veci zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, doplnil dokazovanie a vo veci rozhodol. Vysporiadal sa pritom s otázkou, kedy bol [REDAKOVANÉ] na základe osvedčenia vydaného notárkou [REDAKOVANÉ] N 279/1995, NZ 41/1996 zo dňa 21. 02. 1996 zapísaný ako oprávnený držiteľ nehnuteľností v katastri nehnuteľností, kedy začala plynúť 10 ročná lehota na zmenu postavenia [REDAKOVANÉ] z oprávneného držiteľa na vlastníka nehnuteľností, kedy sa stal [REDAKOVANÉ] vlastníkom nehnuteľností a či žalobcovia 1. až 4. podali žalobu pred alebo po uplynutí uvedenej lehoty, pričom zistil, že v rámci 10 - ročnej lehoty vyplývajúcej z ust. § 2 ods. 2 zák. č. 293/1992 Z. z. nikto zo žalobcov ani z ich právnych predchodcov podaním žaloby na súd nespochybnil vyhlásenie žalovaného 1 o vydržaní nehnuteľností pripadajúcich na podiel [REDAKOVANÉ]...“

Z uvedeného vyplýva, že ak si žalobcovia alebo ich právni predchodcovia neuplatnili vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam zapísaným na [REDAKOVANÉ] pre katastrálne územie Kalonda v prospech [REDAKOVANÉ] podaním žaloby na súd alebo v konaní o pozemkových úpravách vykonávaných z dôvodu usporiadania vlastníckych a užívacích pomerov, tak zákonným dôsledkom márneho uplynutia 10 - ročnej lehoty v zmysle ust. § 2 ods. 2, prípadne lehoty podľa § 2 ods. 4 zákona č. 293/1992 Z. z. je, že sa osoba zapísaná v katastri nehnuteľností ako oprávnený držiteľ predmetných nehnuteľností stala vlastníkom predmetných nehnuteľností na základe vydržania podľa § 134 Občianskeho zákonníka. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že pokiaľ žalobcovia v odvolaní spochybňujú správnosť rozhodnutia okresného súdu z dôvodu, že postup notárky [REDAKOVANÉ] bol nezákonný, odvolací súd poukazuje na ust. § 6 zákona č. 293/1992 Z. z., podľa znenia ktorého pravdivosť obsahu dokladov pripojených k návrhu ani náležitosti vôle navrhovateľa a iných osôb notár nepotvrďuje; prípady možného vydania osvedčenia na základe nepravdivých údajov ošetril zákonodarca práve ustanovením 10 - ročnej lehoty vymedzenej v § 2 ods. 2 zákona č. 293/1992 Z. z., čo je dostatočne dlhá doba na to, aby sa ten kto sa

domnieva, že osvedčenie vyhlásenia o vydržaní nehnuteľností bolo vydané na základe nepravdivých tvrdení, mohol domáhať určenia vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam. Žalobcovia v uvedenej lehote návrh na určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam nepodali, preto sú ich odvolacie námietky neopodstatnené.“

27. Vo vzťahu k judikatúre najvyššieho súdu, na ktorú sťažovatelia vo svojom odvolaní poukázali, krajský súd v odôvodnení uviedol: *„Pokiaľ žalobcovia 1. až 4. poukázali v odvolaní na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 154/2010 zo dňa 16. 12. 2010, odvolací súd uvádza, že právny záver vyplývajúci z predmetného uznesenia nie je možné použiť v tomto konaní, pretože predmetné uznesenie najvyššieho súdu sa týka konania o určenie, že vec patrí do dedičstva po poručiťovi, kde sa opodstatnene požadované určenie vzťahuje ku dňu smrti poručiťa a okolnosti, ktoré nastali po tomto dni nemôžu mať logicky vplyv na rozhodnutie súdu. Predmetom tohto konania na rozdiel od konania 3 Cdo 154/2010 je ale určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, kde už posudzovanie okolností v zmysle ust. § 2 ods. 2 zák. č. 293/1992 Z. z. má svoje opodstatnenie. Po preskúmaní veci odvolací súd uvádza, že odvolacie námietky žalobcov 1. až 4. zhrnuté pod bodom 11.17 odvolania sú právne neopodstatnené, pretože po uplynutí zákonom stanovenej 10 - ročnej lehoty, ktorá začala plynúť od zápisu žalovaného na 1. mieste ako oprávneného držiteľa predmetných nehnuteľností do evidencie nehnuteľností podľa osvedčenia notárky [REDAKOVANÉ] N 279/1995, NZ 41/1996 už nebolo možné posudzovať okolnosti, za ktorých vydala notárka [REDAKOVANÉ] predmetné osvedčenie. Okrem toho je potrebné uviesť, že žalobcovia 1. až 4. mali po smrti poručiťky [REDAKOVANÉ], ktorá zomrela 19. 10. 2002 možnosť domáhať sa žalobou podanou na súde určenia, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťke [REDAKOVANÉ], kde by bol tak, ako správne v odvolaní uviedli, rozhodujúci stav aký bol v čase smrti poručiťky, t. j. stav, za ktorého bol [REDAKOVANÉ] len oprávneným držiteľom, keďže, vtom čase ešte 10 - ročná lehota vymedzená v § 2 ods. 2 zákona č. 293/1992 Z. z. neuplynula; uplynula až v roku 2006 (poručiťka zomrela v roku 2002).“*

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 rozsudkom krajského súdu sp. zn. 17 Co 189/2012 z 26. marca 2013

28. Podľa konštantnej judikatúry úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne ľudskoprávnou medzinárodnou zmluvou. Posúdenie skutkovej otázky všeobecným súdom by sa mohlo stať predmetom prípadnej kritiky zo strany ústavného súdu len v prípade, ak by závery, ktoré všeobecný súd zo zisteného skutkového stavu vyvodil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (I. ÚS 17/01). Ústavný súd považuje za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

29. Z uvedeného skutkového stavu v právnej veci sťažovateľov, ako aj z rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v konaní, v ktorom sa sťažovatelia domáhali určenia, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich právnej predchodkyni [REDAKOVANÉ], a ktoré sťažovatelia ústavnému súdu predložili, možno konštatovať, že v tomto konaní bolo preukázané, že 21. februára 1996 bola notárkou [REDAKOVANÉ] spísaná podľa § 2 ods. 1 zákona č. 293/1992 Zb. v znení platnom do 30. novembra 2000 notárska zápisnica č. N/279/1996, Nz 41/1996, ktorou notárka osvedčila vyhlásenie žalovaného [REDAKOVANÉ] o vydržaní sporných nehnuteľností. Z vykonaného dokazovania bolo zároveň preukázané, že táto notárska zápisnica bola do katastra nehnuteľností zapísaná najneskôr 18. septembra 1997. Právna predchodkyňa sťažovateľov [REDAKOVANÉ] zomrela 19. októbra 2002. Žalobcovia podali žalobu o určenie, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich právnej predchodkyni, 11. júna 2009. Z uvedeného vyplýva, že v lehote 10 rokov odo dňa zápisu do evidencie nehnuteľností podľa § 2 ods. 1 zákona č. 293/1992 Zb. si na súde ani v konaní o pozemkových úpravách vykonávaných z dôvodu usporiadania vlastníckych a užívacích pomerov neuplatnila vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam iná osoba. Zároveň je však potrebné dodať, že v konaní bolo, ako vyplýva z prvého rozsudku okresného súdu sp. zn. 5 C 117/2009 z 15. februára 2010, zároveň preukázané, že

„žalovaní na 1. a 2. mieste v čase spisovania notárskej zápisnice v roku 1996 ani nasledujúcich 10 rokov neboli držiteľmi sporných nehnuteľností a tieto neužívali. Tieto nehnuteľnosti boli užívané tak, ako keby spoluvlastnícke právo [REDAKOVANÉ] a jeho právnych nástupcov k týmto nehnuteľnostiam trvalo. Až po uplynutí 10 ročnej lehoty od spísania notárskej zápisnice žalovaní na 1. a 2. mieste vybudovali oplotenie na mieste, ktorým zabezpečili, že sporné nehnuteľnosti pripadli v celosti do ich užívania.“

30. Ústavný súd v okolnostiach danej veci považuje za podstatnú skutočnosť, že sťažovatelia v podanom odvolaní poukazovali na judikát najvyššieho súdu č. 32/2011 (uznesenie sp. zn. 3 Cdo 154/2010 zo 16. decembra 2010). Krajský súd sa k tejto námietke sťažovateľov v napadnutom rozsudku stručne vyjadril tak, že ide o odlišnú skutkovú situáciu, keďže v tomto konaní išlo o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, pričom v konaní sťažovateľov ide podľa vyjadrenia krajského súdu o konanie o určenie vlastníckeho práva.

Podľa tohto judikátu najvyššieho súdu č. 32/2011, „*Súdna prax akceptuje žaloby, ktorými sa dedič domáha určenia, že tá – ktorá vec patrí do dedičstva po poručiteľovi. V konaní o takých žalobách ide o posúdenie, či poručiteľ bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Požadované určenie sa tu vzťahuje ku dňu smrti poručiteľa a okolnosti, ktoré nastali po tomto dni, nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu. Treba dodať, že ak súd vyhovie žalobe požadujúcej uvedené určenie a vec je následne prejednaná v konaní o dedičstve ako majetok poručiteľa, nepotvrďuje rozhodnutie o dedičstve, že dedič je v súčasnosti vlastníkom veci. Po smrti poručiteľa môžu vo všeobecnosti nastať právne skutočnosti, s ktorými právny poriadok spája vznik vlastníctva niekoho iného (napríklad vydržaním); v konaní, v ktorom zisťuje, či určitá vec bola v čase smrti poručiteľa v jeho vlastníctve, sú však takéto (neskoršie) skutočnosti právne bezvýznamné.*“

31. Z príloh predložených sťažovateľmi vyplýva, že žalobou, ktorú sťažovatelia podali na okresnom súde 11. júna 2009, sa domáhali určenia, že nehnuteľnosti označené vo výroku rozhodnutia patria do dedičstva po ich právnej predchodkyni [REDAKOVANÉ], ktorá zomrela 29. októbra 2002. Uvedené vyplýva zo znenia výroku v poradí prvého rozsudku okresného súdu sp. zn. 5 C 117/2009 z 15. februára 2010 a jeho odôvodnenia,

ktorý bol zrušený neskorším uznesením krajského súdu sp. zn. 17 Co 68/2010 z 29. júla 2010. Takisto to vyplýva aj zo znenia výroku a odôvodnenia v poradí druhého rozsudku okresného súdu sp. zn. 5 C 117/2009 zo 17. februára 2012, ktorý bol napadnutým uznesením krajského súdu potvrdený. Právna a skutková situácia v právnej veci sťažovateľov a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 154/2010, na ktoré sa sťažovatelia odvolávali, je podľa názoru ústavného súdu porovnateľná, a preto sú právne závery najvyššieho súdu na vec sťažovateľov aplikovateľné.

Notárske osvedčenie bolo vo veci sťažovateľov vydané 21. februára 1996 a právna predchodkyňa sťažovateľov zomrela 19. októbra 2002, z čoho jednoznačne vyplýva, že pokiaľ má súd posudzovať vlastníctvo poručiteľa k nehnuteľnosti ku dňu jej smrti, 10-ročná lehota, ktorá je jedným zo základných predpokladov, aby sa v evidencii zapísaný oprávnený držiteľ stal vlastníkom nehnuteľností, neuplynula. Skutočnosť, prečo považoval krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia situáciu sťažovateľov za skutkovo odlišnú, resp. prečo bol toho názoru, že vo veci sťažovateľov ide o žalobu o určenie vlastníckeho práva, a nie o žalobu o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohej právnej predchodkyňi, však krajský súd nevysvetlil.

32. Ústavný súd konštatuje, že závery krajského súdu nie sú dostatočne odôvodnené, pretože krajský súd sa v podstate žiadnym spôsobom nevysporiadal s podstatnou a relevantnou argumentáciou sťažovateľov odkazom na judikatúru najvyššieho súdu. Krajský súd v rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia len stručne konštatoval, že skutkový stav prejednávanej právnej veci sťažovateľov je odlišný, hoci toto jeho tvrdenie je v zrejmom rozpore s tým, čoho sa sťažovatelia v konaní domáhali a o čom rozhodol prvostupňový súd. Krajský súd vo svojom odôvodnení uvádza, že v prípade konania o určenie, že vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, sa požadované určenie vzťahuje ku dňu smrti poručiteľa, a okolnosti, ktoré nastali po tomto dni, logicky nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu. Žiadnym spôsobom však krajský súd nevysvetlil, prečo tento právny záver nie je aplikovateľný na vec sťažovateľov, v ktorej sa domáhali petitom práve takého určenia, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, a zároveň v situácii, keď smrť poručiteľa v ich prípade nastala taktiež pred uplynutím 10-ročnej lehoty.

33. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07).

Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Georgidias c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

34. V právnej veci sťažovateľov však považuje ústavný súd sťažovateľmi vznesený argument za skutkovo a právne relevantný, teda taký, s ktorým sa mal krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite vysporiadať.

Ústavný súd preto dospel k záveru, že krajský súd neposkytol sťažovateľom dostatočnú ochranu ich základného práva upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže nedal jasnú a zreteľnú odpoveď na relevantnú argumentáciu sťažovateľov a z jeho odôvodnenia nie je zrejmé, na základe čoho posúdil žalobu sťažovateľov ako žalobu o určenie vlastníckeho práva.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 17 Co 189/2012 z 26. marca 2013 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

35. Ak ústavný súd sťažnosti vyhovie a svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím boli porušené základné práva, tak zruší takéto rozhodnutie (čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a vec môže vrátiť na ďalšie konanie [čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde]. V danom prípade na ochranu základného práva sťažovateľov bolo potrebné nielen označený rozsudok krajského súdu zrušiť, ale aj vrátiť vec na ďalšie konanie. V ďalšom postupe bude krajský súd v súlade s § 56 ods. 6 a 7 zákona o ústavnom súde viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto náleze (bod 2 výroku).

K namietanému porušeniu základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu sp. zn. 17 Co 189/2012 z 26. marca 2013

36. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov zaručeného čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd uvádza, že v nadväznosti na vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu sp. zn. 17 Co 189/2012 z 26. marca 2013 (bod 2 výroku tohto nálezu) sa v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu (II. ÚS 182/06, IV. ÚS 311/08) otvára priestor na to, aby sa krajský súd a následne prípadne aj okresný súd samy vyrovnali s ochranou práv hmotného charakteru. Ústavný súd preto tejto časti sťažnosti sťažovateľov nevyhovел, uprednostňujúc právomoc všeobecného súdu na ochranu subjektívnych hmotných práv účastníkov konania pred ochranou v konaní pred ústavným súdom (bod 4 výroku tohto nálezu).

37. Ako obiter dictum, odhliadnuc od už uvedených záverov ústavného súdu a dôvodov, na základe ktorých ústavný súd dospel k tomu, že základné právo sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy bolo rozsudkom krajského súdu sp. zn. 17 Co 189/2012 z 26. marca 2013 porušené, považuje ústavný súd za potrebné poznamenať, že opodstatneným je aj ďalší argument, ktorým sťažovatelia zdôvodňovali svoju sťažnosť, a to skutočnosť, že nielen podľa tvrdení sťažovateľov, ale aj na základe výsledkov dokazovania prvostupňového súdu (rozsudok okresného súdu sp. zn. 5 C 117/2009 z 15. februára 2010) žalovaní sporné nehnuteľnosti v držbe v čase vyhlásenia o vydržaní ani počas plynutia 10-ročnej lehoty upravenej zákonom č. 293/1992 Zb. nemali.

Krajský súd konštatoval v napadnutom rozsudku splnenie podmienok ustanovených v § 2 ods. 1 (vydanie osvedčenia notárom) a v § 2 ods. 2 (márne uplynutie lehoty) zákona č. 293/1992 Zb., avšak vôbec nepovažoval za relevantné skúmať, či došlo aj k splneniu podmienok podľa § 3 ods. 2 tohto zákona, v zmysle ktorého osvedčenie je možné podľa tejto právnej úpravy vydať len oprávnenému držiteľovi. A práve neexistenciu držby sťažovatelia v konaní pred všeobecným súdom namietali. Základnou zákonnou podmienkou pre vznik vlastníckeho práva vydržaním, či už hovoríme o všeobecnej právnej úprave podľa § 134 Občianskeho zákonníka alebo podľa špeciálnej právnej úpravy zákona

č. 293/1992 Zb., je držba. Otázkou teda zostáva, či môže dôjsť k zákonom predpokladanému následku, t. j. vzniku vlastníckeho práva vydržaním u niekoho, kto nehnuteľnosť v držbe nemá, a zároveň skutočnosť, že v zmysle právnej úpravy platnej do 30. novembra 2000 nebol notár vydávajúci osvedčenie povinný skúmať splnenie podmienok zákona č. 293/1992 Zb., neznamena, že tieto zákonné podmienky ani nemuseli byť splnené.

Vo vzťahu k jednoznačnému tvrdeniu krajského súdu v odôvodnení napadnutého rozsudku, že po uplynutí 10-ročnej lehoty od zápisu oprávnenej držby do evidencie nehnuteľností už nebolo možné posudzovať okolnosti, za ktorých vydala notárka predmetné osvedčenie, ústavný súd poukazuje na judikatúru najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 191/2009 z 29. novembra 2010 a sp. zn. 2 Cdo 159/2010 z 27. júna 2012, v ktorej najvyšší súd zaujal opačný názor.

III.

38. Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré vznikli v súvislosti s právnym zastupovaním sťažovateľov advokátom. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní úhrady trov konania priznal úspešným sťažovateľom úhradu trov konania vo výške 671,95 € bez DPH za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, sťažnosť z 2. marca 2015 a podanie z 13. januára 2016) pre troch sťažovateľov v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a b) a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Odmena za jeden úkon právnej služby v roku 2015 predstavuje sumu 139,83 € a režijný paušál 8,39 €, odmena za jeden úkon právnej služby v roku 2016 predstavuje sumu 143 € a režijný paušál 8,53 €. Základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 50 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb. Ústavný súd priznal sťažovateľom trovy konania v celkovej sume 709,92 € bez DPH.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľov rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto nálezu.

39. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. apríla 2016